

Referat af møde i VA's verdensmålsudvalg

Torsdag den 6. februar 2025, 4 Række.

Deltagere: Vinie Hansen (Formand, VA's bestyrelse), Johnnie Flindt (VA's bestyrelse og Gadekæret), Karen-Margrethe Madsen (Banehegnet), Astrid Hansen (4 Række), Birgit Helbo (4 Række), Marianne Mortensen (4 Række), Bente Baudier (4 Række), Ole Jensen (4 Række), Jens Arne (4 Række), René Fuglsang (Grønningen), Janni Mortensen (6 Vest), Jens Thejsen (Hyldespjældet), Lis Jensen (Hyldespjældet), Charlotte Birkved (Askerød), Gitte Hansen (Askerød), Lise Kaadach (4 Nord), Charlotte Rasmussen (4 Syd), Maya Mongor (Gadecæret), Annette Larsen (Gadecæret) Palle Elmer Jensen (Kanalens Kvarter), Signe Landon (Albertslund Verdensmål Center).

Fra Administrationen: Ann-Sofie Hultquist Hansen og Line Renner Jensen (referent)

Gæst: Tine Sønderby.

Rundvisning i 4 Række / v. Astrid Hansen, Formand for 4 Række

Mødet startede med en rundvisning, hvor Astrid Hansen, formand for 4 Række, viste mødedeltagerne rundt på afdelingens udearealer.

Rundturen startede ved 4 Rækkes beboerhus og gik herefter forbi en af afdelingens legepladser. 4 Række har mange legepladser til stor glæde for børnene i afdelingen. Astrid fortalte, at der efter renoveringen af afdelingen er flyttet mange børn ind, og at 4 Række er den afdeling i VA med flest børn. Udvalget så også en anden af afdelingens legepladserne, som blev etableret for 9 år siden. Legepladsen står nu overfor at skulle renoveres på grund af råd, og da gummiunderlaget er ud-tjent.

Turen fortsatte herefter mod en af afdelingens parkeringspladser, og Astrid fortalte på vejen, at der i nogle af bedene i afdelingen er plantet vinter jasminer. På parkeringspladsen står afdelingens Molokker, som de har haft i ca. 10 år. Astrid fortalte, at der er en udfordring med, at en af fraktionerne huser både metal og glas. Den skal derfor deles op, så der kommer en fraktion mere.

Herefter kom mødedeltagerne forbi 4 Rækkes genbrugs- og materiale gård. Astrid fortalte, at der blandt andet er en genbrugsafdeling, hvor beboerne har mulighed for at bytte ting. Genbrugsafdelingen har åben mandag, onsdag og fredag samt to timer hver søndag, hvor den drives af frivillige fra afdelingen.

Rundvisningen sluttede tilbage ved, det grønne område ved beboerhuset. Astrid fortalte, at afdelingen i 2017 var med i en konkurrence ifm. Almene Boligdage og vandt et anlæg til ca. 190.000 kr. Afdelingen samarbejdede med antropolog Tine Sønderby ift. at anlægge det grønne område ved beboerhuset. Der er blandt andet plantet mange forskellige bærbuske og krydderurter, og beboerne bruger området meget til sociale aktiviteter.

4 Række har udliciteret pasningen af afdelingens grønne område med bede og buske, og både afdelingen og driften er meget glade for løsningen.

Der blev spurgt ind til, om beboerne bruger krydderurterne, som er plantet. Astrid svarede, at det gør de, og at det fungerer rigtig godt.

Tilbage i beboerhuset takkede Vinie Hansen for rundvisningen og gennemgik dagsordenen for mødet.

Fremlæggelse af det grønne regnskab/ v. Ann-Sofie Hultquist Hansen, Energi- og miljøkonsulent i BO-VEST

Energi- og miljøkonsulent Ann-Sofie Hultquist Hansen fremlagde og gennemgik VA's grønne regnskab. Ann-Sofie nævnte, at man arbejder på, at afdelingerne kan få de grønne regnskaber tidligere, så afdelingerne kan nå at handle, og så de grønne regnskaber kan bruges mere, end de bliver nu ude i afdelingerne.

Varmeforbrug

Det samlet varmeforbrug er udregnet i kWh pr. m². VA's afdelinger er gode til at spare på varmen, og varmeforbruget er generelt faldende i afdelinger.

Ann-Sofie fortalte, at varmeforbruget er graddagekorrigeret. Graddagekorrigeret betyder, at man beregner temperaturen i de forskellige år, så man kan sammenligne årene på trods af vejrlige forskelle, så der tages højde for varme og kolde dage ift. forbruget.

Udluftning og indstilling af varmeanlæg, er nogle af de faktorer, der kan spille ind ift. varmeforbrug. Fugtig luft er nemlig sværere at opvarme.

Renovering af afdelingerne er noget af det, der spiller mest ind ift. varmeforbruget, og det er tydeligt, at det har haft en positiv indvirkning på forbruget i VA's afdelinger.

Der blev spurgt ind til om der ift. varmeforbrug og det grønne regnskab er taget højde for, at afdelingerne er forskellige størrelser. Ann-Sofie svarede, at da forbruget måles pr. kvadratmeter, spiller afdelingens størrelse ikke ind. Dog kan fælleshus mm. have en betydning.

Fiernvarme-afkøling

Ann-Sofie fortalte, at det er godt med en høj afkøling, da det betyder, at rørene er vel isoleret og varmen udnyttes godt. Der skal helst være en forskel på 30 grader, på det vand der kommer ind, og det vand der sendes ud. Afkøling er god, hvis den er højere end 30 grader, da forsyningen belønner lav returtemperatur.

Ikke alle VA's afdelinger er under gennemsnit ift. afkøling. Det kan blandt andet skyldes, at varmeanlæggene ikke er indstillet korrekt. Varmeanlæggene er derfor også et sted, hvor der kan spares meget.

Det er muligt at få en månedlig oversigt fra varmeværket, så man kan følge med i, om ens forbrug ligger over eller under gennemsnittet.

Ann-Sofie fortalte herudover, at Albertslund er i gang med at sænke fremløbstemperaturen, og at der i den forbindelse kommer nye takster.

Vandforbrug

Vandforbruget i afdelingerne varierer meget. Dog ser det samlede vandforbrug for VA's afdelinger generelt flot ud. Alle afdelinger ligger under det fælles vandforbrug, men flere afdelinger ligger over landsgennemsnittet.

Ann-Sofie fortalte, at renoveringer kan have stor indflydelse på vandforbruget og gøre det svært at sammenligne fra år til år. Herudover kan der generelt ses en besparelse på 10-20%, når der aflæses vandforbrug individuelt.

Elforbrug

Generelt er det fælles elforbrug for VA's afdelinger lavt og ligger langt under det almene gennemsnit. Hvis der er tale om en lille afdeling, kan forbruget være større, da der er færre boliger om at dele det el der bruges på fællesarealerne.

Klimabelastning

VA har et stærkt faldende CO² udslip, hvilket blandt andet skyldes VA's samlede reduktion på el og varme. Hvis VA skulle kompensere for CO₂ forbruget for 2023, skulle der plantes 1328 træer, som skulle stå i 60 år.

Ann-Sofie spurgte ind til, om udvalgsmedlemmer havde nogle ønsker eller input til tiltag ift. det grønne regnskab, såsom biodiversitet, solceller, ladestandere eller sortering af affald. Der var enighed om, at det kunne være godt på sigt at have affald med i det grønne regnskab hvis muligt.

Det blev nævnt, at affaldssortering ligeledes var interessant i forhold til Verdensmåls Centerets kampagne i Hyldespjældet, som udvalget blev præsenteret for på sidste møde.

Signe fra Albertslund Verdensmål Center fortalte, at kampagnen i Hyldespjældet indtil videre har resulteret i at der sorteres tre gange så meget madaffald som inden.

Restaffald er det dyreste at få tømt, så der er potentielt meget at spare, hvis det madaffald der landet i restaffald sorteres rigtigt.

Signe fortalte også, at Verdensmål Centeret har skrevet ud til boligafdelingerne med tilbud om at lave affaldskampagner i de forskellige afdelinger, hvilket et par afdelinger allerede har takket ja til.

Det blev aftalt, at der følges op på kampagnen i Verdensmåludvalget på et kommende møde.

Fjernaflæsning af HOFOR-vandmålere til MinEnergi2 / v. Ann-Sofie Hultquist Hansen, Energi- og miljøkonsulent i BO-VEST

VA's bestyrelse har godkendt, at alle afdelinger får fjernaflæst alle vandmålere fra HOFOR til MinEnergi2. BO-VEST bruger MinEnergi2 til energistyring, og i den forbindelse aflæser ejendomsfunktionærerne manuelt, i langt de fleste afdelinger, vandmålerne en gang om måneden og indtaster dette i MinEnergi2. Hvis afdelinger får fjernaflæst vandmålerne, kan dette i stedet gøres automatisk gennem en CSV-fil, som HOFOR sender direkte til MinEnergi2 en gang om dagen.

Det er kun hovedmålerne, der vil blive indlæst automatisk til MinEnergi2, altså det samlede forbrug. Ved automatisk aflæsning af målerne, vil det være muligt at få data en gang om dagen, hvilket også gør det nemmere ift. at opdage læk på vandrørene, da forbruget kan sammenlignes på dags basis.

Vinie orienterede om, at VA betaler det samlede oprettelsesbeløb for VA's afdelinger, og at afdelingerne dermed kun skal betale den årlige omkostning. Den årlige omkostning for afdelingerne afhænger af antallet af målere i den enkelte afdeling.

Der blev spurgt ind til, hvorfor Greve vandværk ikke var med. Ann-Sofie fortalte, at det kommer, men at Greve vandværk endnu ikke har en CSI fil. Der arbejdes på både at få Askerød, Grønnin-gen og Gadekæret i Ishøj og Greve Kommune med også.

Projekt "Ind i det grønne" / v. Tine Sønderby, Antropolog og stifter af Praxis21

Antropolog Tine Sønderby fortalte om pilotprojektet "Ind i det grønne", som VA har fået bevilling fra Nordea Fonden til. Projektet bygger på nogle af de projekter, der tidligere er søgt støtte til, ifm., at

VA's bestyrelse bevilligede timer til, at afdelingerne kunne lave en ansøgning til Nordea Fondens pulje "Liv-i-det-lokale".

Nordea Fonden lægger vægt på, at de projekter de støtter, skal have fokus på både "det grønne" og "det sociale" – noget der passer godt til VA, som er stærk til både det sociale og det grønne. AlmenNet har vist stor interesse for projektet, og er derfor også gået ind i det som partner.

Pilotprojektet består blandt andet af forløb i fem af VA's afdelinger, og herudover skal verdensmåludvalget også inddrages og være en del af projektet. Afslutningsvis skal projektet munde ud i materiale, der bygger på de erfaringer, der opnås, som kan bruges af andre boligafdelinger mm. rundt om i landet.

Grundtanken bag projektet

Tanken bag projektet er at tænke mennesker og vores sociale liv sammen med et grønt økosystem, så der er plads til både mennesker og grønt (mennesker påvirker, hvordan det grønne har det, og at vi skal tænke alt det grønne sammen med mennesker). Herudover er formålet, at få flere og andre stemmer med ind i det grønne, og se om der kan tænkes organisering af det grønne med ind fra starten og i processen.

Det grønne kan være med til at skabe konflikter blandt mennesker, men projektet vil gerne undersøge, hvordan det grønne også kan bringe beboere tættere sammen. For at det kan lade sig gøre, er det nødvendigt at finde metoder, hvor det sociale og det grønne kan kobles sammen og ikke tænkes hver for sig. Herudover er det essentielt at tage udgangspunkt i de mennesker, dyr og det grønne der allerede er, at åbne op for samarbejder udenfor afdelingerne og bruge andre, der har en anden viden, end den vi har.

Fem projekter:

Pilotprojektet består blandt andet af projekter i Gadekæret, Grønningen, Banehegnet, Hyldebjerg og 4 Række, som alle er meget forskellige og tager udgangspunkt i de enkelte afdelinger.

I Gadekæret er projektet stadig under udarbejdelse. Der arbejdes med, hvordan man får børn med ind i det grønne, og hvordan de kan inddrages i processen. Herunder hvordan naturen kan åbnes op for børnene.

I Grønningen er der fokus på lokal sammenhængskraft og tryghed mm. I afdelingen er der et stort grønt område med stort potentiale, hvor der arbejdes på at lave en grøn lund. Ideen er at lave et samlingspunkt, som er åbent og ikke skaber utryghed. Håbet er, at også de yngre beboere i afdelingen vil bruge området, og at det kan være med til at give nogle af børnene i afdelingen en større naturforståelse.

I Banehegnet er der etableret en petanquebane, som skal være med til at skabe mental og fysisk sundhed blandt de ældre beboere. Håbet er, at beboerne vil komme mere ud og samtidig have mulighed for at indgå i et fællesskab.

Herudover er Tine, sammen med afdelingen, ved at undersøge, om der kan søges bevilling fra Nordea Fonden til at genetablere et spejl bassin, som tidligere har været på pladsen, så det kan være med til at skabe endnu mere liv i afdelingen. Herudover er de ved at undersøge, hvilke planter der kan plantes under træerne, så der kan komme mere biodiversitet i området.

I Banehegnet laves også en udstilling i afdelingens vaskeri med gamle billeder fra afdelingen i samarbejde med lokalhistorikarkiv. Udstillingen skal være med til at åbne samtalen op og danne grundlag for en snak om forandring, og hvad er det for nogle liv, der tidligere er blevet levet, som er et vigtigt element.

Hyldespjældet

Hyldespjældet har lige været igennem en stor renovering, hvilket har taget hårdt på afdelingens udearealer. Herudover kan en lang renovering påvirke relationerne og fællesskaberne mellem beboerne, hvilket også skal genopbygges både fysisk og socialt. I forbindelse med renoveringen i Hyldespjældet har over 100 boliger skiftet lejer, hvilket også har en betydning for fællesskaber i afdelingen. I Hyldespjældet skal der derfor arbejdes med, hvordan det grønne kan være med til at skabe fællesskab og hjælpe til at tage godt imod de nye beboere i afdelingen.

Viden om dette er meget relevant, da mange almene boligområder står overfor store renoveringer. Projektet i Hyldespjældet går i første omgang ud på at beplante en lille høj med vilde planter.

4 Række

I 4 Række skal der bygges videre på pladsen foran afdelingens beboerhus og arbejdes med, hvor og hvordan beboerne kan mødes og sanse naturen.

Der arbejdes på en ide om at lave en siddeplads nede i plænen, hvor man kan sidde sammen og sanse naturen fra et andet perspektiv.

Der blev spurgt ind til om andre afdelinger også kan være med i projektet.

Tine fortalte, at der ikke pt. er plads til flere afdelinger, men da projektet er et pilotprojekt, håber vi, at projektet kan blive større efterfølgende.

Tine fortalte, at de afdelinger, der er udvalgt, er dem, der tidligere har lavet en ansøgning til Norda Fonden ifm., at VA's bestyrelse bevilligede timer til rådgivning og hjælp til ansøgning.

I forhold til projektet er det vigtigt at møde folk, og inddrage dem det påvirker. Det er ikke alle beboere, der er orienteret, selvom det er taget op på beboermødet. Nogle gange er der nødvendigt at gå ud og banke på dørene og møde beboerne. Flere af afdelingerne nævnte, at de har god erfaring med dette, og at det at møde beboerne ofte giver meget mere end en seddel i postkassen

Som en del af projektet skal der skabes og deles viden, som andre uden for VA også kan bruge. Projektet skal derfor munde ud i noget guidende materiale, som bygger på de erfaringer, der opnås gennem projekterne i de fem afdelinger og i verdensmåludvalget.

Afslutningsvis spurgte Tine, hvad udvalgsmedlemmerne forbinder med natur?

Der blev nævnt, at natur er at høre fuglene kvidre, at gå en tur, at se noget grønt når man kigger ud ad vinduet, store flotte træer og at være tæt på vand. Herudover blev det nævnt, at man også kan møde dyr og mennesker på en anden måde i naturen, fordi der er en anden kontakt. Der sker noget socialt i naturen, såsom at man hilser på hinanden. Natur har stor indflydelse på mennesker både fysisk og psykisk.

Hvis der kommer tilføjelser til ovenstående, eller hvis der opstår spørgsmål, er udvalgsmedlemmerne meget velkomne til at kontakte Tine på mail ts@p-21.dk

Runde med nyt fra afdelingerne

I 6 Vest er afdelingen ved at omlægge parkeringsplads. Målet er at øge antallet af parkeringspladser og på sigt få sat ladestandere op.

I Gadekæret har de tidligere fået plantet nogle store kummer til i samarbejde med Ishøj Kommune, som de glæder sig til at se blomstre inden længe.

Afdelingen har også søgt om midler til at øge biodiversiteten i afdelingen. De vil også gerne søge om tilskud til insekthoteller, som de håber, at børnene i afdelingen kan være med til at lave.

Herudover er der ved at blive etableret ladestandere i afdelingen, som der er stor interesse for.

I 4 syd er der lavet aftale om en parkeringsløsning med selskabet Avantpark, som tilbyder et elektronisk parkeringssystem. Systemet skal blandt andet være med til at aflaste ejendomskontoret ift. at udlevere parkeringsbilletter.

Kanalens Kvarter har sammen med Etagehusene afholdt et workshop møde med en konsulent, hvor der blev talt om, hvad der kan gøres ved kanalen, og hvordan man kan renovere og forskønne den, som de nu håber, at få dialog med kommunen omkring.

I Grønningen er der startet et udeudvalg op, og der er lavet blomsterkummer i samarbejde med driften, som de ser frem til blomstre.

Planlægning af næste møde

Vinie orienterede om, at bestyrelsen har talt om, at ESG og Alment Kompas kunne være et godt emne til et kommende møde.

I Hyldespjældet er man godt i gang med genplantning efter renoveringen, og udvalgene i afdelingen arbejder på, hvordan verdensmålene kan inddrages i deres arbejde. Et muligt emne i forbindelse med dette kunne også være, hvordan processen ift. at gentænke og inddrage verdensmålene i Hyldespjældet er, og hvad det kan bruges til.

Det blev herudover aftale at følge op på Verdensmål Centerets affaldskampagne om noget tid.

Næste møde afholdes i Grønningen den 27. maj 2025.